Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

28.2.2019

TRAFICOM/84640/03.03.01/2019

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

liikenne-javiestintavaliokunta@eduskunta.fi

Traficomin lausunto asiassa valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi varautumisesta rautatieliikenteessä Yhdistyneen kuningaskunnan eroon Euroopan unionista loppuviikosta.

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on seurannut Iso-Britannian aikomusta erota Euroopan unionista ja huolehtinut sille viranomaisena kuuluvista valmistelutehtävistä. Euroopan komissio antoi 12.2.2019 aiheesta rautatieliikenteen varautumista koskevan asetusehdotuksen, josta valtioneuvosto on laatinut eduskunnalle U-kirjeen. Traficomin rautatieliikenteeseen liittyvien tehtävien kannalta keskeistä ehdotuksessa on pyrkimys EU:n ja Iso-Britannian välisen kansainvälinen rautatieliikenteen turvaamiseen mm. siirtymäaikaa hyödyntämällä.

Asetusehdotuksessa esitetään, että EU:n ja Iso-Britannian välisen rataverkon turvallisuusluvat olisivat voimassa kolme kuukautta asetuksen voimaantulosta. Siirtymäajalla on tarkoitus mahdollistaa Iso-Britannian ja Ranskan sekä Irlannin välisten sopimusten laatiminen rataverkon hallinnasta. EU:n tavoitteena on, että Iso-Britannian ja EU:n välisissä sopimuksissa sovellettaisiin EU:n turvallisuuslupaa koskevaa sääntelyä (ns. rautatieturvallisuusdirektiivit 2004/49/EY ja (EU) 2016/798.

Traficom pitää asetusehdotuksen tavoitteita ja ehdotuksia kannatettavana. Vaikka esitetty siirtymäaika on varsin lyhyt tilanteessa, jossa korvaavat ratkaisut edellyttänevät kahdenvälisten sopimusten tekemistä, sopimusten tekemiseen on Traficomin arvion mukaan lähtökohtaisesti hyvät edellytykset turvallisuuslupaa koskevien ja osapuolille tuttujen EU-vaatimusten muodostaessa selkeän lähtökohdan.

Traficom toteaa aiheeseen liittyen lisäksi, että Iso-Britannian ja Ranskan välillä liikennöi Eurostar -juna, joka on luvitettu Isossa-Britanniassa. Tämä johtanee Ison-Britannian eron toteutuessa siihen, ettei Eurostar voisi enää toimia EU:ssa. Traficomin tietojen mukaan Eurostar on kuitenkin aikeissa hakea vastaavaa lupaa Ranskan lupaviranomaiselta voidakseen jatkaa liikennöintiä eron mahdollisesti toteutuessa.

Traficomin tietojen mukaan Ison-Britannian lupaviranomaisen tarkoitus on tunnustaa muissa EU-jäsenvaltioissa myönnetyt toimiluvat, turvallisuustodistukset ja veturinkuljettajien lupakirjat kahden vuoden ajan mahdollisen eron toteutumisen jälkeen. Vastaavasti Traficomin tietojen mukaan Ison-Britannia ja Ranska selvittävät mahdollisuutta tehdä rajaliikennettä koskeva sopimus varmistaakseen liikennöinnin sujuvuuden.

Vaikka Suomen rautatiejärjestelmällä eikä Traficomin tietojen mukaan Suomen rautatiejärjestelmän toimijoillakaan ole suoria kytkentöjä Ison-Britannian rautatiejärjestelmään, Traficom pitää hyvänä sitä, että muutokseen pyritään varautumaan mahdollisimman hyvin ja muutos hallinnoimaan siten, ettei eron mahdollinen toteutuminen hankaloita EU:n rautatiejärjestelmän toimintaa tai tuo yllätyksiä esimerkiksi suomalaisten matkustamiseen Eurostar-junilla.

Kaisa Sainio
Kehityspäällikkö